

_____ אי:

_____ הכיתה שלי:

פרסום עלון מידע לציבור הרחב

לפניכם קטע מתוך פרסום שהופץ ברחבי הארץ. עיינו בו.

קטע א:

חגורות בטיחות

אנחנו משפחה קשורה!

א. חישבו וכיתבו:

1. למי מיועד הפרסום ואל מי הוא פונה? פרטו.

01

2. איזה גוף ציבורי (מוסד ציבורי) פרסם את המודעה ומהן מטרותיו?

02

ב. שערו וכתבו באיזה נושא עוסק העלון שבו מופיע הקטע?

03

ג. עתה נתמקד במשפט: "אנחנו משפחה קשורה".

1. אפשר לפרש את המשפט בדרכים שונות. כתבו לפחות שני פירושים.

04

2. ציינו מהו המקום המתאים, לדעתכם, לפרסם משפט זה,
ובאיזה אופן?

05

3. שימו לב לציור המופיע מעל המשפט. מה מוסיף הציור למשפט
הכתוב?

06

עתה נפנה לקטעים אחרים מן הפרסום

ד. קראו את דברי ההסבר הבאים:

קטע ב: כותרת:

ח גורת-הבטיחות שלנו היא המחסום האחרון
בינינו לבין פגיעה בעת תאונה. לא כדאי לוותר
עליה.

חגורת-הבטיחות מגינה עלינו במידה רבה מפני
פגיעה בתוך הרכב בעת התנגשות. היא גם מונעת
מגופנו להיזרק החוצה מהרכב בעת התנגשות.

בעת התנגשות מוטחים הנוסעים בתוך הרכב
בכוח אדיר (קדימה או הצידה, לפי נסיבות
ההתנגשות), והחגורה היא האמצעי היחיד לצמצם
את הנזק הנגרם ולהגן על גופנו מפני פגיעה
חמורה. היא המרתקת את גופנו למושב ואינה
מאפשרת את ההטחה בתוך הרכב.

חגורת-הבטיחות חיונית במושב הקדמי בגלל
הקירבה להגה, לשמשות, לעמודי הרכב וכו'. אך
חשיבותה עצומה גם במושב האחורי, מפני שהגוף
מוטח בכוח אדיר גם מהמושב האחורי. הנוסע
המוטח מאחור קדימה לא רק נפגע בעצמו, אלא
עלול לפגוע גם בנוסעים היושבים לפנים - בין אם
הם חגורים או לא.

כ-2,700 בני-אדם ניצלו ממוות ומפגיעות קשות
בזכות היותם חגורים בחגורת-בטיחות במושב
הקדמי משנת 1975. ללא חגורת-הבטיחות הייתה
פגיעתם קשה בהרבה.

באדיבות לשכת הפרסום הממשלתית

1. מדוע חשוב לחגור חגורת בטיחות ברכב?

2. איזה מידע נוסף לכם בעקבות קריאת הקטע?

08

3. נסחו כותרת מתאימה לקטע וכתבו אותה מעל הקו (בעמוד הקודם).

09

ה. בקטע כתוב: "חגורת הבטיחות חיונית במושב הקדמי..."

1. הסבירו את המילה המודגשת. הביאו דוגמה למילה, לא מן הקטע.

10

2. מדוע חגורת הבטיחות חיונית במושב הקדמי?

11

ו. השוו בין שני הקטעים א ו-ב:

1. איזה קטע משכנע אתכם יותר לחגור חגורת בטיחות ברכב?

א / ב

2. הסבירו, מדוע?

12__

13__

ועתה קראו את הקטע: מה אומר החוק?

קטע ג:

מה אומר החוק?

החובה לחגור חגורות בטיחות בכל דרך חלה על הנהג ועל הנוסעים כדלקמן:

ב מ ו ש נ ה ק ד מ י

- א. ברכב נוסעים פרטי, פרטי-דו-שימושי, מסחרי אחר ובמונית משנת ייצור 1969 ואילך.
- ב. בתא הנהג של רכב מסחרי בלתי אחוד (טנדר) משנת ייצור 1976 ואילך.

הערות:

- 1. נהג מונית בדרך עירונית פטור מחובת חגירה.
- 2. ילדים עד גיל 14 ישתמשו בהתקן ריסון המתאים למידותיהם.
- 3. בעת הדפסת עלון זה היתה צפויה להחתם תקנה המחייבת גם כל נהג ונוסע באוטובוס זעיר לחגור חגורות. חשוב לחגור חגורות בכל נסיעה, ולא להתפלפל בדקויות החוק.

ב מ ו ש נ ה א ח ו ר י

- א. ברכב נוסעים פרטי, ברכב דו-שימושי, במונית (בדרך בניעורנית בלבד). כל אלה מדגם 1987 ואילך, וכן בזוטובוס מדגם 1994 ואילך, וברכב סויר מדגם 1994 ואילך - כמספר החגורות המותקנות בו.
- ב. ברכב פרטי וברכב פרטי דו-שימושי ששנת הייצור שלהם 1983 עד 1986 חייבים ילדים עד גיל 4 להיות מוגנים בהתקן ריסון. לצורך זה יש להתקין חגורות בטיחות במושב האחורי, אולם החובה אינה חלה על הסעת מבוגרים ברכב כזה.

הערות:

- 1. נוסעי מונית פטורים מהחובה בדרך עירונית.
- 2. בעת הדפסת עלון זה היתה צפויה להחתם תקנה המרחיבה את חובת החגירה לנוסעים במושב האחורי גם בכלי-רכב אלה: באוטובוס זעיר, ורכב מסחרי בלתי-אחוד (טנדר תא כפול: "דבל-קבינה") ברכב סויר וכן במונית הבנויה על מרכב של רכב מסחרי (כגון טרנזיט). החובה חלה על חגירת חגורות כמספר החגורות הזמינות.
- 3. כדאי לך לחגור חגורות בטיחות בכל נסיעה ולא להתפלפל על החובה החוקית.
- 4. ילדים עד גיל 14 ישתמשו בהתקן ריסון המתאים למידותיהם.

ענו על השאלות הבאות.

ז. קטע ג כולל כמה חלקים.

1. ציינו את שמות החלקים. שימו לב לצורה שבה הכתוב מוצג, וכן לעיצוב של העמוד.

14__

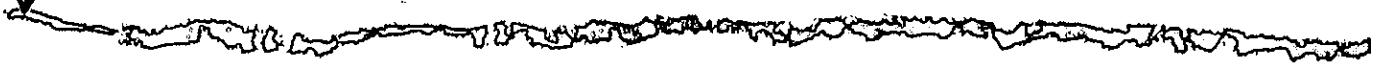
2. כל אחד מהחלקים בקטע ג' כולל סעיפים של החוק המלווים בהערות.

חשבו וכתבו: מה מוסיפות ההערות לסעיפי החוק?

15__

3. ציינו 2-3 סימנים המיוחדים לאופן בו החוק כתוב. שימו לב ללשון, לפירוט ולדיוק.

16__

ח. קראו את ההערה "ילדים עד גיל 14 ישתמשו בהתקן-ריסון המתאים למידותיהם".

1. הסבירו את המשפט ואת המילים המודגשות.

17

2. מצאו בקטע עוד מילים חדשות או ביטויים שאינכם מכירים ונסו להסבירם לפי ההקשר ולפי ההגיון.

18

ט. מצאו בחוק דבר אחד, שלדעתכם הוא חשוב יותר מהאחרים. כתבו אותו וציינו מדוע הוא חשוב.

19

י. עליכם לשכנע מישהו להשתמש בחגורת בטיחות, בזמן הנסיעה.

כתבו דברי הסבר משכנעים לאחד מן האנשים האלה:

1. ילד – המסרב לחגור חגורת בטיחות כי אינו יודע למה משמשת

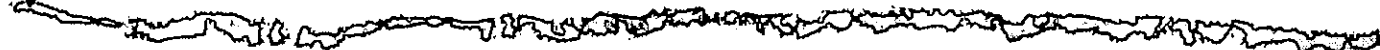
החגורה ומה חשיבותה.

2. מבוגר – המזלזל בחוק.

תוכלו להיעזר בקטעים שקראתם, ובניסיונכם.

אל תשכחו לציין: ילד או מבוגר.

20

עיינו בקטע הבא.

קטע ד:

חשוב לדעת

1 על אילו זרכים חל החוק?

יש לחגור חגורת-בטיחות במושב הקדמי ובמושב האחורי בכל דרך ואף בנסיעות קצרות. החוק חל על כל דרך במדינה - בינעירונית ועירונית כאחת. עובדה היא, שכ-75% מכלל התאונות עם נפגעים מתרחשות בשטח העירוני. • הנוסעים במושב האחורי במונית פטורים מחובת חגירת חגורת בטיחות בנסיעה בדרך עירונית.

2 איפה מותר ואיפה חייבים להושיב ילדים ברכב?

על-פי החוק מותר להושיב ילד הן במושב האחורי והן במושב הקדמי. בתנאי שיהיה מוגן במושב-בטיחות או יהיה חגור בחגורת בטיחות, הכל לפי גילו ומשקל גופו. מושב-הבטיחות חייב להיות מרותק לרכב על-ידי חגורת-הבטיחות המותקנת ברכב, אחרת יוטח מושב-הבטיחות עצמו בעת התאונה. החוק מחייב הגנה כזו על ילדים עד גיל 14.

3 היכן רצוי להסיע תינוקות - לפני או מאחורי?

המושב האחורי בטוח יותר, ולכן תינוק עד גיל שנה לערך הנוסע עם ההורים ברכב, מוטב שישב במושב האחורי. אולם אם הוא נוסע עם אחד ההורים ברכב, אפשר שישב במושב-הבטיחות לפניו. כך ימצא קרוב יותר לאמו או לאביו הנוהגים. זהם לא יתפתו לסובב את ראשם לאחור בעת הנהיגה.

4 האם אשה הרה פטורה מחובת חגירת חגורת-בטיחות?

החוק אינו פוטר אשה הרה מחובת חגירת חגורת-בטיחות, לא במושב הקדמי ולא במושב אחורי. אשה בהריון חייבת לחגור חגורה במושב הקדמי והאחורי. במקרה של תאונה, חלילה, עשייה החגורה למנוע פגיעה תמורה באשה ולהציל גם את העובר. בזמן החגירה עליה לוודא, שהחלק האופקי של החגורה נמוך ככל האפשר ואינו מונח על הבטן.

5 האם ילד בגיל 5 יוכל להשתמש בחגורת-בטיחות?

עבור ילדים מגיל 4 קיימים מושבים מגביהים (בוסטרים) המאפשרים להם להיות מוגנים בהם בעזרת חגורת-הבטיחות של הרכב. יש לוודא כי החגורה הרגילה אכן מתאימה לילד במצב זה, כלומר עוברת מכתפו למוותניו ואינה עוברת לפני ראשו או צווארו. עבור ילדים בגיל 5 אלה קיימות גם חגורות-בטיחות מיוחדות לחגירת ילד (מעין רתמות). המיועדות בדרך כלל למושב האחורי. אם אין ברכב כל התקן ריסון מיוחד לילדים, מוטב שילד יהיה חגור בחגורה משולבת ולא ייסע לא מוגן כלל.

6 במקרה שפורצת שריפה ברכב - האם לא מוטב להימנע בכלל מחגירת חגורת-בטיחות?

יש הטוענים, שמסוכן לחגור חגורת-בטיחות, כי במקרה שפורצת שריפה, היא עלולה לעכב את ההיחלצות מהרכב, אולם אין זה נכון. אחוז השריפות ברכב הוא אפסי, אך גם במקרה נדיר כזה על היושבים ברכב להיחלץ ממנו מהר ככל האפשר. חילוף עצמי מהרכב מותנה במצבם הגופני התקין של הנוסעים בו. חגורת-הבטיחות מונעת או מקטינה את הפגיעה בגוף ומאפשרת לנוסע החגור לפעול מהר ובשיקול דעת כדי להיחלץ מהרכב.

לשכת הניסוח הממשלתית

באדיבות לשכת הפרסום הממשלתית

יא. בחרו שאלה אחת ממש השאלות המופיעות בקטע ד'.

1. בחרתי בשאלה מס' _____

21__

2. כתבו בלשונכם את התשובה לשאלה שבחרתם.

22__

3. בררו לעצמכם וכתבו: מדוע בחרתם, דוקא בשאלה זו?

23__

יב. עתה נבדוק באילו אמצעים מנסים לשכנע את האזרח, בכל אחד מן

הקטעים?

השלימו את הטבלה. היעזרו במחסן ההיגדים שבעמוד 13.

אפשר לרשום מספר היגדים לכל קטע.

24__

הקטע	האמצעים
בקטע א'	
בקטע ב'	
בקטע ג'	
בקטע ד'	

מחסן היגדים:

מציינים את העונש, מציינים עובדות ומספרים, מסבירים את חשיבות החגורה, ממליצים כיצד לנהוג, משלבים הומור ומשחקי לשון, משלבים ציורים להדגמה, מעוררים לחשיבה על ידי שאלות, אומרים מה יש לעשות, משתמשים במילים חד משמעיות, מבהירים את התוצאות, אוסרים במפורש התנהגות מסוימת.

2. מתוך מה שכתבתם בטבלה -

מה הם האמצעים המשכנעים אתכם ביותר לחגור חגורת בטיחות ברכב? הסבירו מדוע.

25

ועתה התייחסו למודעה שפורסמה באותו עניין: חגורת הבטיחות.

מִ-11.91 חובה

לחגור ילדים * ברכב גם במושב האחורי

להזכירכם: על הרושבים להיות מעוגנים לגוף הרכבו

* עד גיל 4, ברכב משנת ייצור 1983 ואילך.

באדיבות לשכת הפרסום הממשלתית

יג. המודעה הנ"ל התפרסמה לפני פרסומו של עלון המידע שקראתם.
במה שונה המודעה מעלון המידע? ובמה היא דומה לו?

26

יד. כדי לברר אם העלון הוא פרסום או פרסומת, קראו את ההגדרות
הבאות, שנלקחו מן המילון.

פרסום:

1. הודעה ברבים של החלטה או חוק על ידי מוסד.
2. הכרה על ידי אנשים רבים.
3. דברי דפוס שנועדו לקהל קוראים.

פרסומת:

1. תעמולה, עשיית פרסום למישהו (מנהיג או מועמד בבחירות).
2. עשיית פרסום למוצר למטרות מסחריות.

לאחר שקראתם את ההגדרות -

האם עלון המידע ומודעה זו, שפורסמו על ידי משרד ממשלתי הם
פרסום או פרסומת? נמקו.

27

טו. לפניכם דמויות המשוחחות ביניהן. התייחסו למילים המודגשות בשיחה הבאה.

מַעַל כֹּל הַמִּילִים הַמּוֹדַגְשׁוֹת סַמְנוּ: ע מַעַל שֵׁם עֵצֶם
פ מַעַל פּוֹעַל.

28__

טז. 1. בחרו באחד מן הנושאים הבאים והקיפו אותו במעגל.

1. סיפור אישי מנסיונו של תלמיד החבר במשמרות הזה"ב (זהירות בדרכים).

29__

2. סיפור על חגירת חגורות בטיחות שהועילה.

3. מודעת פרסומת על מכירה מיוחדת של חגורות בטיחות לכל הגילים.

2. כתבו על הנושא שבחרתם.

~~Blank lined writing area with a large X drawn through it.~~

32-30

אם אפשר

03/02

פרסום עלון מידע לציבור הרחב

שיקולים בבחירת הטקסט:

- הטקסט נבחר בגלל הפוטנציאל הלימודי והחינוכי שלו.
- המטרות הן: 1. לאפשר לתלמידים לזהות פרסומים המתפרסמים על-ידי מוסדות רשמיים ולהבחין ביניהם לבין פרסומת למטרות מסחריות.
2. להפנות את תשומת ליבם של התלמידים שבאותו נושא (החוכה לחגור חגורות בטיחות) אפשר לטפל בכמה ררכים: בהומור ומשחקי הלשון ("משפחה קשורה"), בדרך השכנוע וההסברה ובדרך החד משמעית של החוק הכולל ענישה.
- בגלל אורך המשימה והקושי בביצועה ניתן לכצע את חלקה או את כולה, ראו הערה אחרי פריט 20.

01 א.1. חשבו וכיתבו: למי מיועד הפרסום ואל מי הוא פונה? פרטו.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הסקת מסקנות בעזרת רמזים מילוליים ובלתי מילוליים.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין.
- 1 - ניתנה תשובה חלקית.
- 2 - ניתנה תשובה טובה.
- 3 - ניתנה תשובה מלאה ועניינית.

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
0	- לאנשים שלא נזהרים בכביש ובטעות פוגעים באדם שחוצה כביש. לזה מיועד הפרסום. לחנויות ולאנשים.
1	- מיועד לקונים, פונה לקונים כדי שיקנו. - פונה לנהגים.
2	- הפרסום מיועד לכל האנשים שבארץ והוא פונה לנהגים. - הפרסום מיועד לאנשים שלא חוגרים חגורות ביטחון. הוא גם פונה אל המשפחות שיחגרו את הילדים שלהם ואת עצמם ("לציבור הרחב").
3	- הפרסום פונה לנהג ולמשפחתו הנהגים במכונית לשמור על בטחונם ואיחודם כמשפחה שלמה וקשורה.

02 2. איזה גוף ציבורי (מוסד ציבורי) פירסם את המודעה ומהן מטרתיו?

03/02

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש איתור פרטים ולבנטיים בטקסט והסקת מסקנות מן הכתוב בטקסט במפורש ובמרומז.

דרגת קושי: פריט משוכתב. לא חושב ציון.

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.
- 1 - ניתנה תשובה חלקית, נכתבה רק מטרה אחת.
- 2 - ניתנה תשובה אחת מעורפלת ותשובה קונקרטיית.
- 3 - ניתנו לפחות שתי תשובות קונקרטייות, ותשובה מכלילה או שתי תשובות מכלילות.

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
0	- בעלי עסק שיש להם חנויות למכור את המוצר של המפרסם (משרד התחבורה).
- חברת התרבות היתה מעוניינת להפיץ את המודעה.
1	- משרד התחבורה .
- משרד התחבורה המנהל לבטיחות בדרכים.
- שיחגרו חגורות.
2	- שתהיה בטיחות בדרכים ושיחגרו חגורות בטיחות.
- שיהיו פחות תאונות בארץ.
3	- שיפחתו התאונות בארץ ושכל מי שלא חוגר חגורה שיתחיל לחגור חגורות.

03 ב. שערו וכתבו באיזה נושא עוסק העלון שבו מופיע הקטע?

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש חיזוי ארועים והסקת מסקנות על סמך מידע מצומצם.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.
- 1 - ניתנה תשובה קונקרטיית (חגורת בטיחות).
- 3 - נעשה קישור ומילוי פערים ברמה גבוהה. (פרסום על החובה לחגור חגורות בטיחות).

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
0	- פרסום.

03/02

- העלון עוסק לדעתי בפרסום שכראי לקנות ולעשות.
- העלון עוסק במידע לציבור הרחב.
- 1 - העלון עוסק במשפחה שחוגרת חגורת בטיחות ברכב וגם מאחור ודואגת לשלומה ולילדיה.
- 2 - העלון עוסק בזהירות בדרכים לאנשים ולילדים.
- 3 - העלון עוסק בחשיבות חגורות הבטיחות למניעת נפגעים בתאונות דרכים.
- על זהירות בדרכים, על משרד התחבורה והמינהל לזהירות בדרכים כדי להפחית את התאונות וכדי שכולם יחגרו חגורות בטיחות.

ג. עתה נתמקד במשפט: "אנחנו משפחה קשורה". אפשר לפרש את המשפט בדרכים שונות.

04 .1 כתבו לפחות שני פרשים.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הסקת מסקנות מהמורעה וקישור לידע עולם.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.
- 1 - ניתנה תשובה חלקית, ניתנה תשובה ברמה קונקרטיית .
- 2 - ניתנה תשובה חלקית ברמת הסקת מסקנות (קשרי משפחה, קשר רגשי), ניתנה תשובה מעורפלת אך מעידה על הבנה מסויימת.
- 3 - ניתנה תשובה מלאה המכילה שני פירושים.

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
1	- קשור בחגורת בטיחות.
2	- שהם ביחד.
- משפחה מאוחדת ובטוחה.
3	- אנשים שמצייתים לחוק, משפחה בלי בעיות (מעורפל; אך מעיד על כוונה נכונה).
- כל המשפחה עם קשר חזק ביננו, כל המשפחה חוגרת חגורת בטיחות.
- משפחה שקשורה בחגורות להגנה מפני תאונות, כל המשפחה קשורה רגשית ודואגת אחד לשני.
- שהמשפחה מאוד קשורה אחד לשני ולמישהו מסויים מבחינה רגשית ושהמשפחה קשורה למשהו כמו חגורות בטיחות.

03/02

05 2. ציינו מהו המקום המתאים, לדעתכם, לפרסם משפט זה, ובאיזה אופן.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הזכרות לגבי אלה שראו את המשפט הזה, וניחוש אינטלגנטי לאלה שלא ראו אותו.

דרגת קושי: פריט קל.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין.

1 - ניתנה תשובה כללית-סתמית.

3 - ניתנה תשובה לעניין.

דוגמה לתשובה:

ציון דוגמה

1 - אפשר לפרסם בכל המקומות.

06 3. שימו לב לציור המופיע מעל למשפט. מה מוסיף הציור למשפט הכתוב?

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הסקת מסקנות וקישור לפרטי הטקסט.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

1 - ניתנה תשובה דלה או חלקית.

2 - ניתנה תשובה קונקרטית.

3 - ניתנה תשובה עניינית.

דוגמות לתשובות:

ציון דוגמה

1 - אנשים בתוך אוטו ועליהם חגורת בטיחות.

2 - הציור מוסיף ומראה שהמשפחה קשורה בחגורות בטיחות ולא משהו אחר.

3 - הוא מוסיף את ה(שכנוע) שישתכנעו שכך אפשר להנצל מתאונות והוא מוסיף את

- ההוכחה שחייב וכדאי לשים חגורות בטיחות כי הן מונעות אסונות.

- התעניינות רבה של הרכה הרכה אנשים וכך הם מתעניינים במשפט.

- הוא מדגיש וזה מייד תופס את עין המסתכל.

- הציור מוסיף ומראה איך לשבת ואיך לחגור וגם הוכחה שהחגורות חגורות.

03/02

07 ד.1. מדוע חשוב לחגור חגורת בטיחות ברכב?

רמת חשיבה: כסיסית. הפריט דורש איתור פרטים בטקסט.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

1 - ניתנה תשובה עניינית במילות הטקסט (העתקה).

3 - ניתנה תשובה עניינית כמילים של התלמיד.

08 2. איזה מידע נוסף לכם בעקבות קריאת הקטע?

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש שיקוף של הידע החדש.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה

1 - ניתנה תשובה דלה או תשובה סתמית

3 - ניתנה תשובה עניינית

דוגמות לתשובות:

ציון דוגמה

0 - אין לי מידע נוסף.

1 - לא יודע!

- לא נוסף שום מידע.

3 - (כל מידע נוסף שצינו).

09 3. נסחו כותרת מתאימה לקטע וכתבו אותה מעל הקו (בעמוד הקודם).

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הכללה.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 3-0

0 - נכתבה כותרת שאינה לעניין, אין כותרת.

1 - הכותרת הועתקה מן העמוד הראשון.

3 - נכתבה כותרת עניינית מקורית.

03/02

ה. בקטע כתוב: "חגורת הבטיחות חיונית במושב הקדמי..."

10 1. הסבירו את המילה המודגשת. הביאו דוגמה למילה, לא מן הקטע.

רמת חשיבה: כסיסית. הפריט דורש הבנה מתוך הקשר וידע עולם.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

1 - ניתנה תשובה חלקית: הסבר או דוגמה.

3 - ניתנה תשובה עניינית המכילה הסבר ודוגמה.

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
0	- הבנתי מהקטע שהמילה חיונית היא ההיפך מהמילה מחוייבת או נחוצה
1	- מחוייבת, נחוצה.
3	- חיונית - הכרחית. ניקיון בבית חולים הוא חיוני משום שלכלוך גורם מחלות. - חיונית זה כאילו חובה, חייב. דוגמה: לילדים חיוני לשתות הרבה בקיץ. - חיוני זאת אומרת שזה נחוץ ביותר לנו. זה כמו "עניין של חיים ומוות" דוגמה: "זה חיוני ליצורים חיים לאכול ולשתות."

11 2. מדוע חגורת הבטיחות חיונית במושב הקדמי?

רמת חשיבה: כסיסית. הפריט דורש איתור פרטים בטקסט.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 0 או 3

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין.

3 - ניתנה תשובה עניינית.

1. השוו בין שני הקטעים א ו-ב:

12 1. איזה קטע משכנע אתכם יותר לחגור חגורת בטיחות ברכב? א/ב

רמת חשיבה: הפריט לצורך התפלגות כלכל.

03/02

פירוט הציונים: 0 או 3

א - 0

ב - 3

13. 2. הסבירו מדוע?

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש השוואה והנמקה.

דרגת קושי: פריט קל.

פירוט הציונים: 0 או 3

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

3 - ניתנה תשובה עניינית ומנומקת.

ז. קטע ג כולל כמה חלקים.

14. 1. ציינו את שמות החלקים. שימו לב לצורה שבה הכתוב מוצג, וכן לעיצוב של העמוד.

רמת חשיבה: בסיסית. הפריט דורש הבחנה בין החלקים.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 0-3

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

1 - צוינו שני החלקים הבולטים (במושג הקדמי ובמושג האחורי).

3 - צוינו שני החלקים הבולטים והחלוקה הפנימית של כל אחד מן החלקים והערות או

תוספת אחרת כגון: שנות הייצור של המכונות החייבות בחגורות.

15. 2. כל אחד מהחלקים בקטע ג כולל סעיפים של החוק מלווים בהערות. חשבו וכתבו: מה מוסיפות

ההערות לסעיפי החוק?

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש אבחנה, קישור והסקת מסקנות.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 0-3

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

1 - ניתנה תשובה קונקרטית: פירוט של התוספת מתוך הטקסט.

3 - ניתנה תשובה מכלילה המסבירה את הערך המוסף של ההערות.

03/02

דוגמות לתשובות:

- ציון דוגמה
- 3 - לחוקים יש הגבלות לילדים, למבוגרים, לנהגי מוניות, אוטובוסים ולכל כמה מהם ישנם חוקים שונים והערות המסבירות זאת (זו תשובה שיש בה גם פירוט וגם הכללה).

הערה: ההערות מפרטות את החוק ועונות על שאלות אפשריות שתעלינה בנסיבות שונות של ביצוע החוק. לשון החוק קצרה וחד משמעית, אך במציאות קיימים גוונים שונים ולכן עלה הצורך בהערות.

16 3. ציינו 2-3 סימנים המיוחדים לאופן שבו החוק כתוב. שימו לב ללשון, לפירוט ולדיוק.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש אכחנה והסקת מסקנות.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 0-3

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

1 - נרשם פריט אחד רלבנטי.

3 - נרשמו 2-3 פריטים רלבנטיים.

דוגמות לתשובות:

- ציון דוגמה
- 0 - החוק כתוב עם מילים מיוחדות.
- הגה, מכונית, נהג מכונית.
- 1 - לכל קטע יש כותרת וכל קטע - רווח.
- הם כותבים מידע שאנחנו, אולי, לא יודעים. הם כותבים הערות על כל דבר והם מנסים לפרט מאוד על כל מכונית.
- הם מדייקים ביותר בשנים, בצורת הכתב, בצורות ובהדגשות.
- 3 - ישנן הערות וזה טקסט צווי.
- כתוב כמשפט צווי, כתוב באופן קצר וברור.
- החוק כתוב בהכנה ובפירוט שכולם יבינו.

ח. קראו את ההערה: "ילדים על גיל 14 ישתמשו בהתקן-ריסון המתאים למידותיהם".

17 1. הסבירו את המשפט ואת המילים המודגשות.

03/02

רמת חשיבה: בסיסית. הפריט דורש הבנה מתוך הקשר וידע עולם.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה, טאוטולוגיה, נעשתה העתקה מן הטקסט.
- 1 - ניתנה תשובה קרובה להכנת צירוף המילים.
- 2 - ניתנה תשובה קרובה ביותר להכנת צירוף המילים.
- 3 - ניתנה תשובה עניינית המעידה על הכנת צירוף המילים.

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
0	- ילדים עד גיל 14 ישתמשו בהתקן ריסון.
1	- כסא.
2	- חגורת בטיחות מתאימה למידות.
3	- מעין חגורת בטיחות לילדים עד גיל 14.
-	יש משהו כמו חגורות שמתאימות למידות שלהם.

18 2. מצאו בקטע עוד מילים חדשות או בטויים שאינכם מכירים ונסו להסבירם לפי ההקשר ולפי ההיגיון.

רמת חשיבה: בסיסית. הפריט דורש הבנה מתוך הקשר וידע עולם.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.
- 1 - ניתנה תשובה סתמית, אך קבילה.
- 2 - נכתבו מילה או מילים.
- 3 - נכתבו מילה או מילים תוך ניסיון לפרש נכון.

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
1	- לא יודע, אין מילים שאיני יודע.
3	- לא להתפלפל - לא לצפצף על החובה והחוקים שיש.

03/02

19 ט. מצאו בחוק דבר אחד, שלדעתכם הוא חשוב יותר מהאחרים. כתבו אותו וציינו מדוע הוא חשוב.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש בחירה מתוך ביקורת, הערכה והנמקה של הכתוב.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 0 או 3

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

3 - ניתנה תשובה עניינית ומפורטת.

20 י. עליכם לשכנע מישחו להשתמש בחגורת בטיחות בזמן הנסיעה. כתבו דברי הסבר משכנעים

לאחר מן האנשים האלה: 1. - ילד המסרב לחגור חגורת בטיחות כי אינו יודע למה משמשת

החגורה.

2. - מבוגר המזלזל בחוק.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש שימוש במידע שניתן ועיבודו.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 0 או 3

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

3 - ניתנה תשובה עניינית.

הערה: ניתן לסיים את המשימה כאן, אך אפשר להמשיך את המשימה עד סופה.

יא בחרו שאלה אחת משש השאלות המופיעות בקטע ד'.

21 1. בחרתי בשאלה מספר _____

רמת חשיבה: הפריט לצורך התפלגות.

פירוט הציונים: 1-6 בהתאם למספר השאלה.

22 2. כתבו בלשונכם את התשובה לשאלה שכתרתם.

רמת חשיבה: כסיסית. הפריט דורש הבנת הטקסט.

03/02

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

1 - ניתנה תשובה כלשון הקטע (העתקה).

3 - ניתנה תשובה עניינית/נעשה סיכום כלשון התלמיד.

23 3. בררו לעצמכם וכתבו: מדוע בחרתם, דוקא כשאלה זו?

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הנמקה.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 0 או 3

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

3 - ניתנה תשובה עניינית.

הערה: ההוראה לקריאת הקטע היא "עיינו", כי אין כאן קריאה מעמיקה, אלא קריאה מרפרפת.

יב. עתה נברוק באילו אמצעים מנסים לשכנע את האזרח בכל אחד מן הקטעים.

24 1. השלימו את הטבלה. היעזרו במחסן ההיגדים שבקמוד 13. אפשר לרשום מספר היגדים לכל קטע.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש השלמה מתוך מחסן היגדים המחייב השוואה והסקת מסקנות.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 3-0

0 - נרשמו היגדים שאינם נכונים, אין תשובה.

1 - נרשמו עד שני פריטים נכונים.

2 - נרשמו שלושה פריטים נכונים.

3 - נרשמו ארבעה פריטים נכונים.

התשובות האפשריות:

קטע א': משלבים ציורים להדגמה, משלבים הומור ומשחקי לשון.

קטע ב': מסבירים את חשיבות החגורה, מציינים עובדות ומספרים, מבהירים את התוצאות.

קטע ג': מציינים עובדות ומספרים, אומרים מה יש לעשות, משתמשים במילים חד-משמעיות, אוסרים במפורש התנהגות מסויימת, ממליצים כיצד לנהוג.

קטע ד': מעוררים לחשיבה על-ידי שאלות, מציינים עובדות ומספרים, ממליצים כיצד לנהוג,

מבהירים את התוצאות אומרים מה יש לעשות.

03/02

הערה: די בתשובה אחת נכונה לגבי כל קטע גם אם נכתבה כלשון הילך.

25 2. מתוך מה שכתבתם בטבלה - מה הם האמצעים המשכנעים אתכם ביותר לחגור חגורת בטיחות ברכב? הסבירו מדוע.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש בחירה והנמקה.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

1 - נרשם האמצעי כלכד.

2 - נרשם הסבר ללא אמצעי.

3 - ניתנה תשובה מלאה ומנומקת היטב.

26 יג. כמה שונה המודעה מעלון המידע ובמה היא דומה לו?

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש השוואה, ניתוח והסקת מסקנות.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

1 - ניתנה תשובה חלקית (דומה או שונה).

3 - ניתנה תשובה מלאה.

דוגמות לתשובות:

ציון דוגמה

0 - אני לא חושב שהוא דומה או שונה.

1 - (המודעה) קצרה, עניינית ומושכת את העין.

- מצולמת.

3 - היא קצרה יותר (המודעה), אך מדברים (בשניהם) על אותו דבר הם (העלון והמודעה) מדברים

על אותו נושא (והם שונים) בגלל השנה שבה התפרסמו.

27 יד. כדי לברר אם העלון הוא פרסום או פרסומת, קראו את ההגדרות הבאות שנלקחו מן המילון. לאחר

שקראתם את ההגדרות - האם עלון המידע ומודעה זו, שפורסמו על-ידי משרד ממשלתי הם

פרסום או פרסומת? נמקו.

03/02

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש השוואה, ניתוח והכללה (הסקת מסקנות).
דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.
- 1 - ניתנה תשובה דלה, חלקית.
- 2 - ניתנה תשובה טובה.
- 3 - ניתנה תשובה מנומקת היטב.

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
1	- פרסום - כי הם מסכירים על כטיחות ולא על דברים אחרים.
2	- פרסום - כי אם זה ממשלה - זה חשוב.
3	- פרסום - בגלל שהם באו במטרה לתרום לאנשים, לא לקנות משהו, אלא לעשות משהו לטובת עצמם.
	- פרסום - כי הם מפרסמים לנו ידע.

28 טו. לפניכם דמויות המשותחות ביניהן. התייחסו למילים המודגשות בשיחה הבאה. מעל כל המילים המודגשות סמנו ע מעל שם עצם, פ מעל פועל.

רמת חשיבה: בסיסית. הפריט דורש ידע לשוני המבוסס על ידע עולם.
דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 3-0 (התשובות הנכונות לפי סדר: פ,ע,ע,פ,ע)

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.
- 1 - ניתנה תשובה אחת נכונה.
- 2 - ניתנו שתי תשובות נכונות.
- 3 - ניתנו 3-5 תשובות נכונות.

29 טז. 1. בחרו באחד מן הנושאים הבאים והקיפו אותו במעגל.

רמת חשיבה: הפריט לצורך התפלגות.

פירוט הציונים: 3-1 בהתאם לנושא הנבחר.

32-30 .2 כתבו על הנושא שבחרתם.

רמת חשיבה

למטלת הבעה: גבוהה. הפריט דורש אינטגרציה של המידע, נסיון חיים והבעה יצירתית.
דרגות קושי: מכנה: פריט קשה. לשון וסגנון: פריט קשה. תוכן-בהירות רעיון: פריט קשה.
פירוט הציונים: בהתאם לקריטריונים של הבעה.

אמות מידה לצינון מטלת הבעה

ציון	מבנה	לשון וסגנון	תוכן - בהירות רעיון
טווח ציונים	3-0	3-0	3-0
פירוט הציונים	<p>0 - חוסר סדר; אין משפטי פתיחה; אין אירוע מרכזי; אין משפטי סיום.</p> <p>1 - מבנה רחוק 3 - מבנה מצויין הכולל את כל המרכיבים שלעיל.</p>	<p>0 - אין אחידות לשונית וסגנונית; אין הבדלים בין לשון דיבור לבין לשון כתב; קפיצות מלשון עבר ללשון הווה; מעבר מדיבור ישיר לדיבור עקיף.</p> <p>1 - סגנון סביר 3 - סגנון מעולה הכולל את כל המרכיבים שלעיל.</p>	<p>0 - אין בהירות כוונת הכותב; אין סדר וארגון במשפטים וברעיונות; משפטים לא הגיוניים, הכתוב אינו מעניין.</p> <p>1 - תוכן סביר 3 - הכתוב הוא מעניין, מקורי וכולל את כל המרכיבים שלעיל.</p>